

Univer- sets engle

Roman
Dansk A
GYM, VUC

Universets engle af Einar Már Guðmundsson

Fra 1995

Lindhardt og Ringhof Forlag A/S

Oversat fra islandsk til dansk af Erik Skyum-Nielsen

Faglig relevans

Fokus er på

- At kunne hente inspiration fra nettets mange fortolkninger. Det er en mulighed, som en stor del af eleverne benytter sig af, så det er vigtigt, at de kan forholde sig kildekritisk til siderne – og at de kan lære at hente inspiration uden at kopiere
- At bruge danskfaglige metoder til tekstanalyse – fx at kunne citere korrekt
- At arbejde med magisk realisme
- At undervisningen afvikles virtuelt

Ideer til undervisningen

Lærers forberedelser

Lån e-bogen i klassesæt til eleverne (https://ucc.dk/sites/default/files/e-boeger_-_kom_godt_i_gang_-_pdf.pdf)

Giv eleverne denne lektie til første time – de må gerne google:

1. Hvad forbinder de med titlen?
2. Med forfatteren
3. Med islandsk litteratur?

Undervisning

Begynd timen med at lytte til elevernes svar på spørgsmålene.

Læs derefter i fællesskab det første kapitel, og lad eleverne etablere en forståelsesramme: Hvor er vi, hvem skriver, hvad er der sket, hvordan har skribenten det, osv.

Lad dem to og to arbejde med følgende to opgaver (lav break out rooms på 15

minutter):

- A. Genlæs følgende udsnit fra side to af romanen: "Hvis jeg havde kigget ind i en anden verden, havde den stået lyslevende for mig, men hvis det var virkelighed, kan jeg ikke forstå den.

Selvfølgelig forstår jeg virkeligheden lige så lidt, som den forstår mig. I den henseende er vi kvit. Den skylder mig ikke forklaring på noget, og jeg betaler, hvad jeg skylder den.

Selvfølgelig ville det være dejligt bare at kunne sige som den tyske filosof Hegel, da en eller anden over for ham tilkendegav, at hans teorier ikke var i overensstemmelse med virkeligheden: „Stakkels virkelighed, hvor må den dog have det svært.“

”Sådan kan digterne skrive.”

Hvad er det for en opfattelse af digternes særlige position?

- B. Læs derefter om magisk realisme – hvad kan vi forvente af romanen?

Forstyrrelser hos Læserne

Magisk realisme skaber i visse tilfælde en langt større forstyrrelse hos læserne end fantasy, idet man stilles overfor spørgsmålet om, hvad der egentligt er virkeligt. Læsernes øjne åbnes for muligheder, de aldrig før har overvejet kunne være en del af virkeligheden. Både det sociale, familien, det mentale, følelsesmæssige og andre af tilværelsens store overvejelser kan være oppe til diskussion, og man bliver nogle gange efterladt uden at vide, hvad der er virkeligt, og hvad der er fantasi. Filosofiske overvejelser af den karakter skaber store forstyrrelser, som kræver stor tilstedeværelse fra læseren.

Kilde: https://da.m.wikipedia.org/wiki/Magisk_realisme

Opsummeringer i plenum.

Dernæst kan man træne eleverne i citatteknik: lad dem indsætte relevante teksthenviisninger i dette udsnit af analyse af freelance-tekstforfatter og cand. mag. i Litteraturhistorie Maria Louise Christensen. I praksis kan eleverne kopiere teksten over i fx google docs. Når de er færdige – hvilket kan tage lidt tid, fordi de skal læse lidt videre i romanen – deler nogle elever på skift deres skærm.

”Ved første øjekast fremstår *Universets Engle* som en klassisk, biografisk fortælling, fordi romanen fortælles af et jeg. Fortælleren, den skizofrene Paul, beskriver dog begivenheder, som det normalt ikke ville være muligt at skildre i en romanbiografi – eksempelvis beretter han om moderens oplevelser og drømme, fra før han blev født og om sin egen død. I romanen veksles der

samtidig mellem det episke, i form af fortællende passager om Pauls konkrete oplevelser, og det mere lyriske, der kommer til udtryk i stemningsprægede skildringer af hans sindstilstande” <https://litteratursiden.dk/analyser/einar-mar-gudmundsson-universets-engle>

Efter fremlæggelserne lader man eleverne læse videre i analysen og se, hvordan der bygges op til citater og gås videre i analysen derefter.

Nu er eleverne klar til at læse romanen – evt. med brug af læseteknikker: <https://video.ku.dk/video/2071139/studieteknik-for-studiestartere-laeseprocessen-fra>

Man kan vælge at lade dem læse i dansktimerne.

Efter læsning går opgaven ud på at finde den bedste og dårligste analyse, anmeldelse og tolkning. Eleverne finder sandsynligvis frem til både nedenstående plus elevopgaver fra Studienet.

- <https://litteratursiden.dk/anmeldelser/universets-engle-af-einar-mar-gudmundsson>
- <https://forfatterweb.dk/oversigt/einar-mar-guthmundsson/universets-engle>
- <https://bogrummet.dk/boganmeldelser/universets-engle-af-einar-mar-gudmundsson-3/>

Lad dem diskutere i grupper, hvordan man afgør kvaliteten af en side, og dernæst kan de begrunde deres valg af sider.

Man kan lade dem skrive små delanalyser sammen, hvor de benytter pointer fra nogle sider – med citater og kildehenvisninger.

Konstruér derefter små skriftlige opgaver, hvor eleverne tvinges til at skrive selv. De kan finde viden og inspiration på andre sider, men selve vinklingen af opgaven tvinger dem til selvstændig skrivning. Opgaverne kan være ”Hvilke fremstillingsformer ser vi på side x?”, ”Lav en personkarakteristik af y ud fra relationsmodellen”, ”Omskriv side z fra magisk realisme til realisme”, ”Omskriv situationen side w, så vi ser den fra en anden persons synsvinkel”, ”Omskriv side p til en anden fortællertype – fx tredje persons synlig fortæller”, osv.

Lad eleverne bytte opgaver med hinanden og give hinanden feed forward, før de afleverer til læreren. Eventuelt kan man give tre karakterer: En for opgaven, en for evnen til at give god feed forward og en for evnen til at tage konstruktiv kritik til sig. (Læs evt. mere om kollaborativ skrivning på emu.dk:

<https://emu.dk/hx/teknologi/kollaborativ-skrivning/faa-kollaborativ-skrivning-til-fungere?b=t432-t480-t2102>)